

Samen komen we verder!

Verkiezingsprogramma
CDA Nijkerk - Hoevelaken
2018 - 2022

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Sport, cultuur en gezondheid.....	5
3. Wonen en woonomgeving	8
4. Welzijn en zorg, jeugd en onderwijs	15
5. Werk, bedrijven, winkels, duurzaamheid en recreatie	21
6. Leefbaarheid, veiligheid en handhaving	25
7. Lokaal Bestuur	28

1. Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van het CDA in Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken. Het gemeentebestuur en de gemeentepolitiek zijn bij uitstek een podium waar gewerkt wordt aan de ons omringende samenleving en aan al wat dicht bij de mensen staat. Juist daarom wil het CDA Nijkerk-Hoevelaken met een krachtige en enthousiaste vertegenwoordiging in die gemeenteraad bijdragen aan de invulling van onze samenleving en deel uitmaken van het bestuur. In dit programma leest u onze visie voor nu en de toekomst en met onze ideeën om in de komende jaren iets van die toekomst te maken.

In de keuzes die in de gemeente gemaakt moeten worden laten wij ons inspireren door het Evangelie, dat een stevig fundament vormt onder een nieuwe gezamenlijke toekomst met als leidende uitgangspunten: solidariteit, barmhartigheid, rentmeesterschap, rechtvaardigheid en gespreide verantwoordelijkheid. Hiermee worden geen mensen uitgesloten en kan voor ieder duidelijk zijn dat de keuze voor een beter Nijkerk ligt in een samenleving van verbondenheid, openheid en innovatie. In die manier van denken en werken blijven wij voortdurend op zoek naar nieuwe en andere mogelijkheden om te dienen en te (be)sturen.

In onze gemeente begint dit bij een **sterke samenleving** van vitale gemeenschappen in onze kernen en in het landelijk gebied. Dat betekent dat mensen meedoen en naar elkaar omzien. In die sterke samenleving stellen we grenzen zodat mensen zich **veilig** en thuis voelen, en meer de regie hebben over hun eigen leven en hun eigen omgeving.

In die sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Dat geldt als eerste voor ons eigen thuis in **familie en gezin**, waarop je altijd terug kunt vallen, waar we elkaar helpen en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. Wij kiezen daarbij voor elke vorm van relatie, waarin mensen duurzaam samenleven en voor elkaar zorgen.

Die belofte van **zorg voor elkaar** doen we ook als gemeente. Als iedereen weer verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor kwetsbaren wordt vormgegeven.

De keuzes voor zo'n samenleving heeft ook gevolgen voor een **eerlijke economie**, waarin voor iedereen een kans ligt om met zijn/haar talenten een voldoende inkomen te verwerven en steun is voor degenen die daartoe tegen hun wil niet in staat zijn.

Het CDA is een open christendemocratische volkspartij, geworteld in alle lagen van de samenleving. Daarom biedt het CDA óók in onze gemeente plaats aan veel verschillende mensen. Iedereen binnen het CDA is actief vanuit zijn eigen bijzondere overtuiging, een partij van veel verschillende mensen. Veel CDA'ers staan midden in die samenleving. Wie geraakt is door het lot van een ander kan niet anders dan in beweging komen.

De overheid is er om samenleven mogelijk te maken. Met de hulp van de overheid moet de menselijke maat weer zichtbaar en voelbaar zijn. Elkaar ontmoeten, elkaar aanspreken, elkaar ondersteunen en samenwerken. Dit proces ondersteunt een vitale samenleving en

met de uitkomsten hiervan moeten en willen we aan de slag. Nieuw is dit proces op zich gelukkig niet. Er zijn al veel initiatieven op dit gebied gerealiseerd. Het CDA wil zich ervoor inzetten de voortgang op de juiste manier verder te ondersteunen. Dat kan door een gemeente die niet alleen denkt vanuit het belang van de overheid, maar de samenleving centraal stelt. Toch vraagt juist de vitale samenleving een onverminderde inzet van politiek en bestuur. Daar ligt de belangrijke taak om sturing te geven aan het proces om meer ruimte en verantwoordelijkheid te geven aan deze samenleving. Ieders inbreng en elke groep moet daarin een rol hebben en worden gehoord; niet alleen zij die zich thuis voelen in overlegstructuren en de wegen kennen. Daartussen moet een nieuw evenwicht worden gevonden en het bereiken daarvan vormt een belangrijk doel voor de komende periode. De gemeente moet hierin ook zoeken naar en open staan voor maatschappelijke initiatieven om zich bij aan te sluiten. Het gaat daarbij zeker niet alleen om de uitkomst, maar ook om het proces. Dat kan door steeds te onderzoeken wie bij een onderwerp betrokken is, te inventariseren of initiatieven een breed draagvlak in de samenleving hebben en waar mogelijk te ondersteunen.

Het CDA wil daarom een gemeente-organisatie waar goede communicatie en het zich dienstbaar opstellen hoog in het vaandel staat. Daar waar gemeentelijke medewerkers zich voorheen konden toeleggen op het toepassen van regels, gaan communicatieve en sociale vaardigheden een belangrijke standaardis worden voor elke ambtenaar. Dit vraagt een andere houding en een direct en nauw contact met de samenleving. Het CDA is zich daarvan bewust en doet dit al jaren. Iedere inwoner moet zich begrepen voelen in het contact met de gemeente.

Het CDA wil de rol van het gemeentebestuur niet in een keurslijf vastleggen. Per situatie en per onderwerp zullen politiek en bestuur moeten bepalen welke rol voor de gemeente is weggelegd. Ruimte geven aan een vitale samenleving is niet hetzelfde als afwenteling van verantwoordelijkheden. Natuurlijk zal het stellen van regels altijd een instrument zijn dat de gemeente moet inzetten, omdat een goed werkende samenleving behoefte heeft aan ordening. De gemeente moet waken over en inhoud geven aan haar primaire taken zoals onder meer sociale voorzieningen, een goede infrastructuur, een beheerst en verantwoord uitgavenpatroon, goede zorgfaciliteiten, openbare orde en veiligheid en sportfaciliteiten. Daarbij vindt het CDA het een prioriteit voor de gemeente om oog te houden voor de kwetsbaren in de samenleving.

Het CDA hecht aan een open en goede discussie in de gemeenteraad. Dat hoort het podium te zijn waar alle initiatieven uit de samenleving samen komen en inhoudelijk besproken kunnen worden. De Raad is staatsrechtelijk niet voor niets het hoofd van de gemeente.

In dit programma willen wij kort en niet uitputtend aangeven in welke richting wij denken en welke richting wij de komende jaren zullen ondersteunen. Wij doen dit door aan te sluiten op het programma waar wij vier jaar geleden mee zijn begonnen en waarvan we de lijnen naar de toekomst willen doortrekken. We sluiten hierbij aan bij de indeling van de dialogogroepen, zoals die binnen de gemeente zijn opgestart: Leefstijl, Wonen en woonomgeving, Sociaal domein, Economie en bedrijfsomgeving, Veiligheid en handhaving en tot slot onze visie op het lokaal bestuur.

2. Sport, cultuur en gezondheid

Het CDA wil:

- ontmoetingsplaatsen creëren voor alle leeftijdsgroepen
- een gericht aanspreekpunt binnen de gemeente voor specifieke groepen
- dat de gemeente zichtbaar en aanwezig is in de wijk door inloopspreekuren
- actieve ondersteuning van het 1000-ogen project door beschikbaar stellen van protocol en bordjes
- onderzoeken of er een extra jongerencentrum geopend kan worden
- VOG voor vrijwilligers zonder kosten verstrekken
- goed werkende digitale informatie, sociale kaart en gemeenteloket; werkbaarheid regelmatig testen
- evenementenorganisaties en vrijwilligers actief begeleiden en ondersteunen
- centrale gemeente agenda
- tegoedbonnen voor bepaalde groepen om actief sporten te stimuleren
- een gezondheidscentrum in Hoevelaken
- drugsgebruik terugdringen en geen laagdrempelige verkoop via bijvoorbeeld coffeeshops.

Sociale verbondenheid

Het CDA zet in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent en waarin ieder zoveel als mogelijk mee kan doen, ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Het welbevinden van mensen staat voor het CDA centraal. Mensen zijn daarvoor op de eerste plaats zelf verantwoordelijk, maar het CDA wil problemen op dit gebied ook voor zijn. Vaststaat dat de kosten van investeringen in welzijn, cultuur, sport en een gezonde levensstijl minder hoog zijn dan zorgkosten. En daarbij, een goede levensstijl leidt tot een positieve levenshouding.

Ieders leefstijl is vooral eerst de verantwoordelijkheid van de inwoners zelf, maar de gemeente mag en kan zich hierin niet passief opstellen. De opgave voor de gemeente hierin is om in te zetten op actieve bewustwording door voorlichting, educatie en het creëren van draagvlak. Maar ook, in het verlengde hiervan, samen met maatschappelijke organisaties ontwikkelingen ondersteunen én bij het uitblijven hiervan deze zo nodig te initiëren. Om als gemeente in dit traject een actieve rol te kunnen spelen, is een goede communicatie en optimale bereikbaarheid noodzakelijk. Een belangrijk aspect is dat iedereen hierin wordt meegenomen. Niet elke inwoner is digitaal vaardig of kan alles lezen en begrijpen.

Herkenbare gemeente

In veel van de initiatieven op dit gebied spelen vrijwilligers een grote rol. De samenleving kan niet zonder deze omvangrijke groep. Dat geldt ook in grote mate voor de gemeente bij het realiseren van haar doelstellingen. Wij vinden het daarom belangrijk dat de inwoners zich gesteund en gewaardeerd voelen door een meedenkende en daadwerkelijk ondersteunende gemeente. De gemeente moet benaderbaar zijn en aanwezig zijn op die plaatsen waar de

vragen leven. Daarom moet op diverse plekken in de gemeente op vaste tijden een inloopspreekuur gerealiseerd worden, waar inwoners hun wensen en zorgen kunnen uiten. Daarop dient een concrete actie te volgen of een goede terugkoppeling hoe de gemeente in het betreffende onderwerp staat. Ook het college dient via een spreekuur beschikbaar te zijn. Er moet een gericht aanspreekpunt binnen de gemeente gecreëerd worden voor specifieke doelgroepen (bijv. ondernemers, vluchtelingen). Het gemeenteloket, de sociale kaart en de digitale informatie moeten perfect werken en begrijpelijk zijn. Dit laatste moet met regelmaat getest worden door een doorsnee van de inwoners en vervolgens waar nodig aangepast. De wekelijkse kranteninformatie zou vervolgens compacter en duidelijker kunnen.

Buurtinitiatief

Buurtinitiatief is belangrijk en de gemeente moet hier met een uitgestoken hand op reageren. Buurten die aangeven te willen participeren in buurtonderhoud (voorzieningen, speeltuintjes e.d.) moeten hierin gefaciliteerd worden en initiatieven moeten beloond worden. De gemeente zal het 1000-ogen project actief ondersteunen door het ter beschikking stellen van een protocol en bordjes.

Ontmoeten

Het elkaar kunnen ontmoeten in bestaande en herkenbare ruimten vormt een belangrijk aspect; dit geldt voor alle leeftijdsgroepen. Jongeren vormen in dit kader een belangrijke categorie en wij zijn voor het oprichten van een extra jongerencentrum in het oosten van Nijkerk als de verschillende belangengroepen hierin een actieve bijdrage willen leveren.

Vrijwilligers

Vrijwilligers vormen een cruciale schakel tussen de gemeente en de inwoners. Om te stimuleren dat vrijwilligers op de juiste plek actief kunnen zijn, moet de gemeente voor die organisaties die dat wensen een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), die slechts opgevraagd wordt ten behoeve van het kunnen uitoefenen van dat vrijwilligerswerk, zonder kosten verstrekken.

Evenementen

Evenementen, die op initiatief van de inwoners worden georganiseerd, vormen een belangrijk onderdeel van de actieve samenleving. Ondernemers en vrijwilligers die initiatieven ontplooiën worden door de gemeente ondersteund. Vergunningstrajecten worden toegankelijk gemaakt. Onderdelen van de gemeente die betrokken zijn bij de totstandkoming en verlening van deze vergunningen, stellen zich hulpverlenend en betrokken op. De gemeente moet op haar website zorg dragen voor een actuele centrale agenda van de publieke activiteiten.

Cultuur

Culturele activiteiten zijn volop aanwezig in de gemeente Nijkerk. Deelname aan culturele activiteiten kan de banden tussen inwoners verstevigen. Daar waar die versteviging daadwerkelijk kan plaatsvinden, dienen amateurkunst en andere culturele activiteiten te worden ondersteund. De gemeente vervult daarbij een ondersteunende rol.

Het CDA vindt ook dat kunnen kennisnemen van een breed aanbod aan literatuur en lectuur van groot belang is voor de ontwikkeling van de inwoners. Het CDA maakt zich dan ook sterk voor het in stand houden van de bibliotheken in Nijkerk en Hoevelaken.

Sport

Samen met alle sportverenigingen moet er op worden ingezet dat iedereen kan sporten. Door een gezamenlijke open dag in de hele gemeente kan dit worden onderstreept. De sportvoorzieningen staan op een hoog niveau en er zijn voldoende accommodaties voor de basissporten. De sportaccommodaties zijn goed en die dienen goed te worden bijgehouden, waarbij de gebruikers een eigen

verantwoordelijkheid hebben. Om het actief sporten en een gezonde levensstijl te stimuleren kunnen aan bepaalde groepen, die dat extra nodig hebben, tegoedbonnen verstrekt worden.

Migratie en integratie

Integratie van vluchtelingen wordt ontwikkeld en begeleid door de gemeente, waarbij de nadruk ligt op taalontwikkeling, meedoen en participeren in de samenleving.

Statushouders en nieuwkomers hebben naast het recht ook de plicht om te integreren in de Nederlandse samenleving en van hen wordt verwacht dat zij zich hiervoor actief inzetten. Hierbij krijgen zij hulp door middel van een (gezins)coach, maatje of vrijwilliger.

Hierbij is aandacht voor de overdracht van de Nederlandse waarden, normen en gebruiken.

Gezondheidscentra

De gezondheidscentra Corlaer en De Nije Veste functioneren goed en hebben een belangrijke plek verworven. Het heeft de voorkeur ook in Hoevelaken de realisatie van een gezondheidscentrum te stimuleren.

Drugsgebruik

Het drugsgebruik in de gemeente Nijkerk baart zorgen. De gemeente moet alles in het werk stellen hier grip op te krijgen en dit terug te dringen. Verkrijgbaarheid van drugs moet worden bestreden en laagdrempelige verkrijgbaarheid als in coffeeshops moet niet worden toegestaan. Het beleid moet er met name op gericht zijn te voorkomen dat dit kinderen en jongeren kan bereiken.

3. Wonen en woonomgeving

Het CDA wil:

- een gematigde groei vooral binnen het bestaande bebouwde gebied
- geen aantasting van het buitengebied, behoud van het landschap
- voldoende sociale woningbouw
- huurwoningen in het middensegment en goedkope koopwoningen
- passende woningen voor doelgroepen zoals 1- en 2-persoons huishoudens, ouderen, 18-plussers die niet zelfstandig kunnen wonen en andere zorgbehoevenden
- woningen voor senioren realiseren in de kernen en dicht bij voorzieningen
- verbeteren van het winkelcentrum Paasbos, eventueel gecombineerd met woningen
- de kwaliteit van het groenonderhoud verbeteren
- zoveel mogelijk energieneutraal bouwen
- omwonenden intensief betrekken bij bouwplannen in hun directe omgeving
- agrarische bedrijven de ruimte geven om te ondernemen
- directe aanleg van glasvezel in het buitengebied
- bij uitwerking van verkeersplannen de belangen van bewoners voorop laten staan
- een mix van parkeren op grondgebonden parkeerplaatsen en parkeergarages
- een mix van gratis en betaald parkeren
- de doorstroming op de N301 verbeteren
- ruimte voor fietsers en fietsenstallingen.

Leefbaarheid

De ruimtelijke inrichting van de gemeente raakt alle inwoners. Het gaat om het vinden van een zo goed mogelijk evenwicht tussen wonen, werken en recreëren, tussen het behouden van natuur en ruimte voor economische ontwikkelingen. Daarbij staat leefbaarheid voor het CDA centraal. Het CDA kiest voor een duurzame en kwalitatief hoogwaardige leefomgeving die toekomstbestendig is. Onze inwoners mogen wonen in een aantrekkelijke, schone, veilige en goed onderhouden woonomgeving. Daarvoor zal het CDA zich altijd inzetten.

Groei

Omdat de druk op de woningmarkt in de regio's Amsterdam en Utrecht heel hoog is, schuift de vraag naar woningen op naar de regio Amersfoort. Hoewel in de gemeente Nijkerk de vraag naar en het aanbod van woningen tot 2040 redelijk in evenwicht leek te zijn, verstoort de sterk toenemende druk vanuit de Randstad dit evenwicht.

Volgens de Regionale Ruimtelijke Visie Regio Amersfoort is toekomstige woningbouw vooral te concentreren in het hart van de regio, bestaande uit de gemeenten Amersfoort, Leusden, Nijkerk en Soest. Het CDA wil de extra vraag naar woningen evenwichtig verdelen over alle gemeenten in de regio Amersfoort. Daarover zijn duidelijke afspraken te maken. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar zowel de huidige omvang van de gemeenten als de vrij beschikbare locaties voor woningbouw, waarbij als uitdrukkelijke voorwaarde geldt dat het landschap zo min mogelijk wordt aangetast.

Voor de gemeente Nijkerk zet het CDA in op een gematigde groei, waarbij wij de woningbouw binnen of in beperkte mate direct aangrenzend aan het bestaande bebouwde gebied willen realiseren, zodat wij ons buitengebied niet hoeven aan te tasten. Grote uitleglocaties in het buitengebied zijn dus uitgesloten. De in 2011 vastgestelde structuurvisie is voor het CDA nog steeds een belangrijke leidraad voor de toekomstige ontwikkelingen.

Wij kunnen een beperkte groei realiseren binnen of grenzend aan het bebouwde gebied. Woningbouw is, soms in beperkte mate, mogelijk in Doornsteeg, de Havenkom, Het Spaanse Leger, centrum Paasbos, Holkerveen, Nijkerkerveen, Middelaar-Oost en in kleinere inbreidingslocaties. Daarmee houden wij ons buitengebied, het waardevolle landschap zoveel mogelijk in stand. Plannen voor woningbouw worden altijd in nauw overleg met omwonenden gemaakt. Zij hebben een belangrijke stem bij de ontwikkeling van hun woon- en leefomgeving.

In Paasbos is op de huidige locatie van het winkelcentrum een combinatie van winkels en woningen mogelijk. In Holkerveen wordt gedacht aan een beperkte uitbreiding die aansluit bij de huidige woonbebouwing. In Nijkerkerveen gaat het eerst om de realisatie van de eerder benoemde deelplannen aan de Buntwal, de Vrouwenweg en in zuidoostelijke richting en pas daarna de locatie van het huidige Evenementencentrum De Laak.

Daarnaast mogen wij andere gemeenten in de regio op hun verantwoordelijkheid aanspreken om voldoende woningen te bouwen, zodat gezamenlijk aan de vraag naar woningen kan worden voldaan. Dan kunnen wij ons bouwtempo enigszins faseren zodat wij de woningvraag van mensen van buiten de gemeente Nijkerk wat afremmen en die stroom deels afbuigen naar andere gemeenten of Flevoland dat juist bedoeld is voor de opvang van de groei in de randstad. De gemeente voert hierin de regie, ook naar ontwikkelaars en andere commerciële partijen.

Woningen

Bij de bouw van woningen moet goed in kaart worden gebracht welke woningbehoefte er bestaat bij de eigen inwoners. Om starters op de woningmarkt een kans te geven pleit het CDA voor de bouw van voldoende goedkope koopwoningen. De hoogte van de startersleningen moet in de toekomst meebewegen met de marktontwikkelingen.

Er is een grote vraag naar sociale huurwoningen en betaalbare huurwoningen voor inwoners met een middeninkomen, die geen huis kunnen kopen. Het CDA streeft naar 30% sociale woningbouw in de nieuwbouwplannen. Hierin hebben zowel de woningcorporaties als de gemeente een rol te vervullen, waarbij de gemeente de regie moet voeren. De bouw van meer huurwoningen met een huurprijs van € 700 tot € 900 per maand moet gestimuleerd worden. Dat betekent dat er bij de uitgifte van bouwgrond voldoende grond gereserveerd moet worden voor zowel sociale woningbouw als voor het middensegment. De gemeente voert hierin de regie.

Verder zijn er passende woningen voor specifieke doelgroepen nodig. De gemeente moet er actief naar streven scheef wonen tegen te gaan, waardoor de doorstroming naar betaalbare huurwoningen voor wie dat nodig heeft, wordt bevorderd. Door de vergrijzing zijn er steeds meer ouderen die bovendien langer thuis wonen. Er is behoefte aan meer woningen voor ouderen, zoals gelijkvloerse woningen en zorgwoningen in een veilige woonomgeving met voorzieningen in de directe omgeving. Voor een optimale dienstverlening is het gewenst zorgwoningen te clusteren. In dat verband moet er ook ruimte zijn voor begeleid wonen voor 18-plussers die niet zelfstandig kunnen wonen. Daarin hebben de woningcorporaties, de zorgverleners en de gemeente een rol te vervullen, waarbij de gemeente de regie voert. Tevens zijn particuliere en maatschappelijke initiatieven te ondersteunen. 1- en 2- persoons-huishoudens en statushouders hebben ook behoefte aan kleinere woningen. Daarvoor zijn zowel tijdelijke als permanente wooneenheden te realiseren.

Inspraak

Ruimtelijke plannen worden gemaakt in overleg met de omwonenden en de omgeving. Zowel de gemeente als de initiatiefnemers moeten omwonenden en belangengroepen betrekken bij de voorbereiding van en de besluitvorming over de inrichting van de ruimte, zoals bij nieuwbouwprojecten. De ontwikkelaars voeren overleg met omwonenden om draagvlak voor hun plannen te verkrijgen, waarbij de gemeente een initiërende en regisserende rol heeft.

Duurzaam bouwen

Bij nieuwbouw van woningen en bedrijven geldt energieneutraal bouwen als uitgangspunt, door zoveel mogelijk mee te werken aan het ontwikkelen van aardgasloze woningbouwprojecten, stimuleren van duurzame energieprojecten in bestemmingsplannen en nul-op-de-meterwoningen. Bestaande woningen moeten ook verder verduurzaamd worden, waarbij het gebruik van zonnepanelen wordt gestimuleerd. Tevens is het nodig dat ingespeeld wordt op de toenemende hevigheid van de regenbuien. Het riool moet zo nodig daarop aangepast worden. De afvoer van regenwater kan waar mogelijk losgekoppeld worden van het riool. Verstening van de ondergrond is te voorkomen door goede voorlichting. Uiteindelijk wil het CDA in 2035 voldoen aan de geformuleerde klimaatdoelstellingen.

In de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties moeten concrete afspraken komen dat het gehele corporatiebezit in 2035 CO₂-neutraal is en dat bij nieuwbouw energieneutraal en aardgasloos gebouwd wordt.

Kernen

Het CDA wil de huidige kernen in stand houden en richt zich daarbij op leefbaarheid, kwaliteit, identiteit en een goed voorzieningenniveau voor iedere kern. Tussen de kernen moet er ruimte blijven voor een kwalitatief hoogwaardig landschap. Deze tussengebieden zijn goed te definiëren met mogelijkheden en onmogelijkheden, waarbij de nadruk ligt op kwaliteit. Verrommeling is te voorkomen en zal na een inventarisatie gericht bestreden worden.

Wonen in het centrum van Nijkerk is aantrekkelijk. In de afgelopen jaren zijn veel initiatieven gerealiseerd. Hoewel een gevarieerd woningbouwprogramma ook in het centrum gewenst is, blijft het CDA aandacht vragen voor huisvesting voor ouderen in het centrum, dicht bij belangrijke voorzieningen. Het CDA pleit ook voor de instandhouding van het winkelcentrum Paasbos. Dit centrum heeft een functie voor de omliggende wijken, in het bijzonder ook voor de hier wonende ouderen. Het lijkt ons een logische ontwikkeling dat in de toekomst op deze locatie een combinatie van woningen en winkels wordt gerealiseerd.

Inmiddels zijn de eerste plannen gepresenteerd voor woningbouw rondom de havenkom. Het CDA steunt deze ontwikkeling, mits de omliggende bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden gehinderd. Omdat de belangen van gevestigde bedrijven leidend zijn, moet iedere keer afgewogen worden of een aanvaardbaar leefklimaat te realiseren is. Mocht dat niet het geval zijn dan is woningbouw niet mogelijk.

Nijkerkerveen

Het zo lang gewenste voorzieningencluster in het centrum zal de komende jaren worden gerealiseerd. Daarnaast moet de behoefte aan seniorenwoningen ingevuld worden, bij voorkeur zo dicht mogelijk bij dit voorzieningencluster. De verkeersveiligheid zal op verschillende punten verbeterd moeten worden, zoals op de Van Dijkhuizenstraat, ter hoogte van de Schoolstraat, de Talmastraat en de Buntwal.

Hoevelaken

In Hoevelaken is woningbouw binnen de kern niet meer mogelijk. Afhankelijk van vraag en aanbod en in samenspraak met de inwoners van Hoevelaken zal bekeken moeten worden of we Middelaar-Oost moeten gaan ontwikkelen tot een woningbouwlocatie. Een goede adequate ontsluiting is daarbij een vereiste. De huidige spits- en regenfiles in het dorp en op

de Koninginneweg duiden erop dat zonder verbetering daarvan woningbouw niet verantwoord is. Daarnaast zal het voorzieningenniveau in Hoevelaken op peil moeten blijven. Concentratie van aanbod behoort tot de mogelijkheden als dit daadwerkelijke efficiency oplevert en de voorziening voor het dorp behouden blijft.

Onderhoud

Voor een leefbare woon- en werkomgeving is het belangrijk dat de openbare ruimte goed wordt onderhouden en er verzorgd uitziet.

Wij verwachten van iedereen dat zorgvuldig wordt omgegaan met het gemeenschappelijk goed. De gemeente moet daarin voorop lopen en voortdurend dit belang onderstrepen door het goede

voorbeeld te geven hoe hier mee moet worden omgegaan. Voldoende afvalbakken en verlichting kunnen bijdragen aan een veilige en schone omgeving. Het onderhoud van groen- en buurtvoorzieningen moet up to date zijn, liefst in een stimulerende samenwerking met betrokkenen en omwonenden. Bij onverhoopte schade is het van belang dit spoedig te herstellen, maar ook om de schade publiek te maken, bijvoorbeeld elke drie maanden. Helaas moeten wij vaststellen dat met name het groenonderhoud op dit moment tekort schiet. Daarmee wordt het aanzien en de leefbaarheid van wijken en buurten aangetast. Het CDA vindt dat het groenonderhoud meer aandacht vraagt en op een hoger niveau moet worden uitgevoerd.

Landschap

Gebieden zoals de Arkemheerpolder Appel, Slichtenhorst, het Hoevelakense Bos, het gebied ten oosten van Nijkerk, maar ook de gebieden tussen de drie kernen, zijn waardevolle cultuurhistorische landschappen waarvan het natuurlijke karakter moet worden bewaard. Zo moet de polder een open gebied blijven, onder andere voor het in stand houden van de weidevogels. In het buitengebied moet ruimte zijn voor landbouw, natuur en recreatie. Het CDA wil een vitaal

platteland zonder de bijzondere kwaliteiten van het buitengebied aan te tasten. Wij willen stimuleren dat leegstaande gebouwen zo snel mogelijk worden opgeruimd. Het CDA is terughoudend met de bouw van extra woningen in het buitengebied.

Glasvezel

De aanleg van een breedbandverbinding in het buitengebied is vertraagd en heeft al te lang op zich laten wachten. Het lijkt erop dat de exploitant begin 2018 zal starten met de inventarisatie van belangstellenden voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied. De gemeente moet maximale druk uitoefenen om deze aanleg zo spoedig mogelijk gerealiseerd te krijgen.

Verkeer en vervoer

In de afgelopen jaren zijn er veel infrastructurele werken gerealiseerd. Toch blijft de druk op het wegennet hoog. Veiligheid blijft doorlopend een punt van aandacht. Het CDA zal in overleg met onze inwoners voortdurend onveilige situaties in beeld brengen en trachten op te lossen. Het CDA wil het fietsverkeer nadrukkelijk stimuleren. In de diverse winkelcentra moet voldoende ruimte zijn om de fiets te stallen. Onveilige kruispunten moeten verkeersveiliger worden heringericht met voorrang voor de fietser. De kwaliteit van de fietspaden blijft voortdurend een punt van aandacht.

Bij de verdere uitwerking en uitvoering van plannen staan voor het CDA de belangen van bewoners voorop. De kwaliteit van hun leefomgeving en de bereikbaarheid zijn leidend bij de verdere realisatie van de plannen.

Bij het oplossen van de parkeerproblematiek in de binnenstad kiest het CDA voor een mix van parkeren op grondgebonden parkeerplaatsen en parkeergarages. Parkeren blijft mogelijk op de parkeerterreinen in het Stadspark, op het Gele Weiland, aan de Koetsendijk, aan de Gasthuisstraat en op het evenementenplein bij het stadhuis. Door de geplande nieuwbouw op de voormalige supermarktplaats aan de Torenstraat moet de kans die nu ontstaat om daar een ondergrondse parkeergelegenheid te realiseren worden benut. Daarbij moet aandacht zijn voor een goede en gemakkelijke toegankelijkheid.

Parkeergelden zijn vooral bedoeld om ruimte te creëren voor bezoekers en langparkeerders te weren, waarmee deze dus voornamelijk een regulerende functie hebben. Daarom moeten deze tarieven zo laag mogelijk gehouden worden, eventueel in combinatie met bijvoorbeeld een of twee uren gratis parkeren, ook als dit niet kostendekkend is. Wat verder van het centrum moet er ruimte zijn voor langer gratis parkeren, zoals op het evenemententerrein bij het stadhuis. Om langparkeerders te voorkomen kan daar een parkeerschijf worden gehanteerd.

Het CDA is terughoudend bij de mogelijke aanleg van een rondweg aan de oostelijke zijde van de kern Nijkerk. Het is een voortdurende afweging van voor- en nadelen. Deze rondweg heeft een aanzuigende werking voor het sluipverkeer tussen de A30, de A28 en Flevoland en tast het huidige fraaie landschap aan de oostelijke zijde van Nijkerk sterk aan.

De verdere ontwikkeling van de kern Nijkerk vindt vooral aan de westelijke zijde plaats, zodat in de toekomst met name aan de westelijke zijde de verkeersdruk verder zal toenemen. Oplossingen om de verkeersdruk te verminderen of beter te geleiden moeten dan ook in

eerste instantie aan de westelijke zijde gezocht worden, onder meer door de doorstroming op de bestaande wegen zoals de N301 te verbeteren. De capaciteit en de doorstroming van deze N301 is onder meer te verbeteren door de aanleg van fietstunnels en de instelling van een groene zone.

Mocht in de verre toekomst meer woningbouw aan de oostelijke zijde van Nijkerk toch nodig zijn, dan is een oostelijke rondweg onvermijdelijk. In dat geval kiest het CDA voor een binnenstedelijke rondweg met maximaal 50 km per uur, die dicht tegen de kern wordt aangelegd. Om sluipverkeer te voorkomen zijn daarnaast aanvullende maatregelen nodig, zoals een verbod voor vrachtverkeer op de Barneveldseweg/ Zelderseweg (N301) tussen De Roode Schuur en de Rijksweg A1.

A28 / F28

De A28 is op de Noord-Veluwe de belangrijkste verkeersader waar de dagelijks groeiende fileproblemen om een snelle oplossing vragen. Het CDA zet zich in voor een betere doorstroming van het verkeer op de A28 tussen de knooppunten Hoevelaken en Hattemerbroek. Verbreding van het traject tussen Hoevelaken en Nijkerk (Berencamperweg) is al gepland, maar leidt tot nieuwe knelpunten, die een verdere verbreding van de A28 tussen Nijkerk en Hattemerbroek noodzakelijk maakt. Het CDA vindt dat er ook gekeken moet worden naar aanvullende bereikbaarheidsmogelijkheden. Een snelfietspad F28 tussen Zwolle en Amersfoort zal een positief effect hebben op de onderlinge bereikbaarheid van de gemeenten op de Noord-Veluwe, maar ook op de aspecten duurzaamheid en gezondheid. Het CDA zal, in samenspraak met de andere Noord-Veluwse gemeenten en CDA-Statelieden, zich inzetten om de plannen gerealiseerd te krijgen.

Afval

Het CDA is voorstander van gescheiden afvalinzameling. Dit moet verder aangemoedigd worden, onder andere door goed gedrag te stimuleren. Zo moeten passende brengfaciliteiten met voldoende capaciteit dichtbij de gebruiker gerealiseerd worden. Verder zijn de openingstijden van de milieustraat met name op zaterdag te verruimen. Ongewenst gedrag wordt ook tegengegaan door bij een toename van gescheiden afvalinzameling het niet gescheiden aangeleverde afval via de grijze container hoger te beprijsen. Per saldo blijft de afvalinzameling in zijn totaliteit kostendekkend, dus zonder winstoogmerk.

Het zwerfafval in de openbare ruimte moet zo snel mogelijk worden geruimd. Daarbij worden scholen uitgenodigd de omliggende ruimte in hun eigen wijk tegen een beloning te onderhouden. Dit heeft ook een preventieve werking naar jongeren. Een schone binnenstad is aantrekkelijk. Daarom mogen wij winkeliers en horecaondernemers vragen daarop toe te zien, vervuilers aan te spreken en de openbare ruimte voor hun pand schoon te houden. De overige openbare ruimte moet tijdig en adequaat door de gemeente gereinigd worden.

4. Welzijn en zorg, jeugd en onderwijs

Het CDA wil:

- **inwoners een vangnet geven als dat nodig is**
- **preventie meer aandacht geven en initiatieven uit de samenleving positief benaderen**
- **de gegevens in de jeugdzorg inzichtelijk maken**
- **de bureaucratie in het Sociaal Domein verder omlaag brengen**
- **het aantal jongeren zonder diploma proberen tot nul terugbrengen**
- **de maatschappelijke stage behouden**
- **dat de gemeente het goede voorbeeld geeft bij het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt**
- **een gericht armoedebeleid en schuldhulpverlening voor iedereen onder het sociale minimum**
- **een wijk-GGD'er en een noodopvang voor verwarde personen**
- **mantelzorgers betrekken bij de keukentafelgesprekken en snel en adequaat tot ondersteuning komen**
- **de gebiedsteams binnen de gemeente Nijkerk efficiënter maken**
- **dat er meer wijkverpleegkundigen komen ("ogen en oren in de wijk")**
- **één direct telefoonnummer voor gebiedsteams, waar mensen hulp kunnen vragen (zonder doorschakelingen)**
- **onafhankelijke adviseurs voor de gebiedsteams**
- **een Wmo-Ombudsman**
- **waardering en aandacht voor vrijwilligers.**

Vanaf 2015 is een groot deel van de zorgverlening de verantwoordelijkheid van de gemeente. Er is veel werk verzet en er gaan gelukkig veel dingen goed, maar het CDA ziet ook zeker verbeterpunten voor de uitvoering van de Wmo (Wet Maatschappelijke Ondersteuning), de Jeugdwet en de Participatiewet. Dit zijn de onderdelen waar de gemeente zorg voor moet dragen.

Zorg

Er zijn situaties waarin mensen het niet alleen kunnen en in die gevallen moet de gemeente een vangnet bieden. Dat betekent dat mensen voor een korte of langere periode worden ondersteund. Het CDA vindt het belangrijk dat daarbij wordt aangesloten bij de eigen mogelijkheden en de hulp die familie en naasten kunnen geven

Het CDA wil projecten die preventief werken behouden en nieuwe initiatieven positief stimuleren door hier middelen voor vrij te maken. Daarnaast is het belangrijk om hierbij de provincie en de zorgverzekeraars maximaal te betrekken voor financiële ondersteuning. Het is een landelijk probleem om de gegevens in de jeugdzorg inzichtelijk te krijgen. Het CDA wil dat de gemeente Nijkerk deze gegevens inzichtelijk krijgt: welke hulp wordt geboden, hoe hoog de kosten daarvan zijn en of er wachtlijsten zijn.

De bureaucratie moet tot een minimum wordt beperkt. Door processen zoveel mogelijk te standaardiseren (sturen, inkoop, toegang, zorgtoewijzing, declareren, factureren en betalen) kan de administratieve last omlaag zonder dat dit ten koste van de zorg gaat. Vanwege de toenemende individualisering, de eenzaamheid bij ouderen en het gemis aan saamhorigheid vindt het CDA het belangrijk dat er ontmoetingsmogelijkheden zijn in de wijk, op school, in de kinderopvang en op andere plaatsen waar mensen samenkomen. Ook het stimuleren van gesprekken over opvoeden, financiën, dementie en andere problemen draagt hieraan bij.

Bij problemen, waarbij kinderen betrokken zijn, staat het belang van het kind voorop.

Jongeren

Binnen de gemeente wordt soms overlast van jongeren ervaren. Daarbij gaat het vaak om groepen die voor problemen zorgen, bijvoorbeeld in de wijk of het uitgaansleven. Om overlast tegen te gaan wil het CDA de beide jongerencentra Chill Out en Blits openhouden. Daarnaast moet onderzocht worden of er behoefte is aan een extra jongerencentrum in het oosten van Nijkerk. De ambulante jongerenwerkers en het 'Meldpunt Jongerenoverlast' wil het CDA behouden. Als jongeren met goede ideeën voor andere voorzieningen komen, zal het CDA zich hiervoor inspannen.

In de afgelopen jaren zijn ongeveer 60 jongeren per jaar in Nijkerk zonder diploma van school gegaan. Zij hebben hierdoor een veel kleinere kans op een baan. Het CDA wil dat in een samenspel tussen ouders, scholen en gemeente ernaar gestreefd wordt dat alle jongeren een diploma halen. Voor jongeren die zonder diploma de school verlaten wordt zo snel mogelijk in samenspraak met de leerplichtambtenaar naar een passende oplossing gezocht. Hierdoor nemen hun kansen op de arbeidsmarkt toe en neemt de jeugdwerkloosheid af.

Ook wil het CDA voorkomen dat kinderen al met een achterstand naar de basisschool gaan. Daarom vinden wij voor- en vroegschoolse educatie en leesbevordering belangrijk. Tegen spijbelen moet streng opgetreden worden.

Het is belangrijk om jongeren op jonge leeftijd kennis te laten maken met vrijwilligerswerk. Het CDA wil de maatschappelijke stage daarom behouden. Wij zullen ons inzetten om alle scholen van het voortgezet onderwijs in onze gemeente hieraan deel te laten nemen door

actief met de scholen in gesprek te gaan om het belang van maatschappelijke stage te benadrukken.

Opvang en bescherming

Vanaf 2018 is de gemeente verplicht om een beleidsplan te hebben voor opvang en bescherming voor mensen, die niet zelfstandig kunnen wonen. Hier komen veel verschillende zorgvragen bijeen. Dit vraagt om een goede en transparante samenwerking tussen de verschillende zorgaanbieders. Het CDA wil deze samenwerking activeren en stimuleren, zodat de cliënt de optimale zorg krijgt die nodig is. Zorg voor jongeren gaat op 18-jarige leeftijd over van de Jeugdwet naar de Wmo. Wij willen dat jongeren op 17 jaar automatisch begeleid en voorbereid worden naar de passende zorg vanaf hun 18e jaar. Dit kan ook betekenen dat de huidige zorg voor deze cliënt nog door moet gaan tot een later te bepalen leeftijd.

Arbeid

Het CDA vindt dat teveel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de kant staan. Dit moet veranderen, bijvoorbeeld door in te zetten op arbeidsmatige dagbesteding. Voordeel van deze aanpak is dat het de eigenwaarde en zelfstandigheid vergroot en dat de betaalbaarheid van goede ondersteuning gegarandeerd blijft. De gemeente Nijkerk heeft hierin een voorbeeldfunctie en moet zelf mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen.

Armoede

Schulden en armoede zijn één van de meest ontwrichtende omstandigheden in een gezin of huishouden. Het aantal mensen met risicovolle of problematische schulden stijgt. Volgens de kinderombudsman leeft in ons land 1 op de 9 kinderen in armoede. In onze gemeente gaat het om meer dan 1.000 kinderen en ongeveer 1.500 huishoudens. Daarom wil het CDA dat deze gezinnen beter in beeld zijn bij de gemeente en dat er meer bekendheid wordt gegeven aan de ondersteuningsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld Schuldhulpmaatje en een inloopsprekuren voor jongeren met schulden, zodat de drempel voor deze voorzieningen zoveel mogelijk wordt verlaagd. Dit alles is erop gericht om mensen te ondersteunen om uit hun schulden te komen. Hierbij moet niet alleen worden gekeken naar kinderen van uitkeringsgerechtigden, maar ook bijvoorbeeld naar die van ZZP'ers en ondernemers, die het moeilijk hebben.

Ouderen

Ouderen hebben recht op liefdevolle en waardevolle zorg. Het CDA wil dat er voor ouderen voldoende aandacht en tijd is. Dat geldt voor de zorg en de hulp die ze nodig hebben, maar ook voor aandacht en gesprekken rond levensvragen, zingeving en het naderende levenseinde.

Ouderen willen en moeten steeds langer thuis wonen. Minder ouderen komen in een verzorgings- of verpleeghuis terecht. Het grote risico hiervan is dat kwetsbare en eenzame ouderen thuis vergeten worden. Om dit te voorkomen wil het CDA mensen meer stimuleren naar ontmoetingsplekken te gaan. Naast de activiteiten die hier voor de ouderen worden geboden, kan het ook ondersteuning betekenen voor de mantelzorgers, namelijk door het gesprek met andere mantelzorgers, zoals bijvoorbeeld in het Alzheimer café, maar ook door het ontlasten van de zorgtaak op dat moment. Zij zijn onmisbaar om een opname in een verpleeghuis zolang mogelijk uit te stellen.

Het CDA wil de ouderenadviseurs behouden en eventueel uitbreiden mocht dit door de toenemende vergrijzing nodig zijn, omdat zij ouderen kunnen helpen bij praktische vragen, zodat het mogelijk is om langer thuis te blijven wonen. Zij kunnen ook een rol spelen in het stimuleren om naar ontmoetingsplekken te gaan.

Verwarde personen

Vanwege de bezuinigingen in de (psychiatrische) zorg zijn er te weinig mogelijkheden om verwarde personen op te vangen. Dit zijn mensen die op een bepaald moment ook letterlijk de weg kwijt kunnen zijn; mensen met een psychische stoornis, dementie, verslaving of verstandelijke handicap. Het aantal meldingen bij de politie neemt sterk toe. Vaak vallen deze mensen tussen wal en schip, omdat de juiste begeleiding niet op dat moment gegeven kan worden. Het CDA wil hiervoor een wijk-GGD'er inzetten. Dit zal een hulpverlener zijn, die de specifieke taak krijgt om personen die verward gedrag vertonen vroegtijdig op te merken en zo snel mogelijk te begeleiden naar de zorg die ze nodig hebben. Daarnaast wil het CDA onderzoeken waar in Nijkerk een opvang voor de eerste 24 uur gerealiseerd kan worden. Met deze opvang willen wij een veilige plek bieden waar mensen tot rust kunnen komen en er aandacht voor hun situatie is, zodat er van daaruit gekeken kan worden welke zorg nodig is.

Mantelzorgers

Zorgen voor een ziek familielid is geen keuze. Het overkomt je. Het is vaak zwaar en langdurig. Vaak is het een gevolg van de grote bezuinigingen op de zorg voor ouderen en zieken. Veel mensen doen dit met liefde, soms ook voor naasten die geen familie zijn. Het CDA wil dat mantelzorgers duidelijkheid krijgen over wat zij van de gemeente mogen verwachten, onderbouwd met een concreet pakket aan ondersteuningsmogelijkheden (via het Steunpunt Mantelzorg). Daar waar gemeentelijke regelgeving belemmerend werkt voor mantelzorgers om hun zorgtaak uit te voeren wordt deze aangepast of weggehaald. Dit voor de tijd dat de mantelzorg gegeven wordt.

Ook wil het CDA dat de mantelzorger meepraat bij het bepalen van de zorg en wordt beschouwd als een volwaardig partner voor professionele zorgpartijen. Tijdens het keukentafelgesprek moet ook naar de belasting van de mantelzorger worden gekeken. Mensen zitten niet altijd te wachten op de bemoeienis van de overheid, maar de gemeente dient de mantelzorgers wel te beschermen.

Het CDA wil dat de gemeente zorgt voor goede tijdelijke vervanging (respijtzorg). Dit om te voorkomen dat de mantelzorger overbelast raakt. Bij dit alles vindt het CDA het belangrijk dat er speciaal aandacht is voor de jonge mantelzorgers.

Gebiedsteams

Om inwoners met vragen en zorgen te ondersteunen zijn er in de gemeente Nijkerk gebiedsteams ingesteld. Zo kan hulp en ondersteuning dichtbij huis georganiseerd worden, met als uitgangspunt één contactpersoon, ook als er binnen een huishouden meerdere manieren van hulp nodig zijn. Het is de bedoeling dat het laagdrempelig is en dat er maatwerk geleverd wordt. In de praktijk valt dit soms tegen. Zo is het alleen al lastig om in contact te komen met het gebiedsteam. Inwoners moeten het centrale nummer van de gemeente bellen en nadat is gevraagd waar het over gaat, wordt men doorverbonden. Het CDA wil dat er een rechtstreeks telefoonnummer voor het gebiedsteam beschikbaar wordt gesteld.

Er is in de gemeente Nijkerk gekozen voor vier gebiedsteams (Centrum, Paasbos, Corlaer/Nijkerkerveen en Hoevelaken). Elk team bestaat uit 10-12 personen, die door verschillende instellingen zijn gedetacheerd of door de gemeente worden ingehuurd. Omgerekend gaat het om ongeveer 20 formatieplaatsen. Het CDA vindt dat het daarmee te massaal is geworden en dat het efficiënter kan door het terug te brengen naar een of twee gebiedsteams. Het gebiedsteam dient meer als regisseur en minder als uitvoerder te fungeren. Er zijn dan minder specialisten voor elk team nodig. Verder vindt het CDA het belangrijk dat er meer onafhankelijke wijkverpleegkundigen komen ("ogen en oren in de wijk") en dat de adviseurs binnen de gebiedsteams onafhankelijk zijn, zodat zij zelf geen belang hebben bij het inschakelen van hulp. Bij de volgende evaluatie in 2018 zal besloten worden of de gebiedsteams een zelfstandige rechtspersoon moeten worden, waar het personeel in dienst is. Het CDA vindt dat voor die tijd goed gekeken moet worden naar alternatieven voor de huidige organisatievorm.

Wmo-Ombudsman

Soms zijn aanvragers het niet eens met de Wmo-hulp, die ze krijgen van de gemeente Nijkerk. In andere gevallen krijgen ze die helemaal niet. Het CDA vindt dat zij zich in zo'n situatie moeten kunnen wenden tot een Wmo-ombudsman. Die kan bemiddelend optreden en met adviezen richting de gemeente komen, maar die kan ook zelfstandig onderzoek doen naar de wijze waarop de gemeente omgaat met de uitvoering van de Wmo. Zo worden ook de geluiden van mensen die hulp willen, maar die niet krijgen, gehoord. Hun mening komt niet tot uiting in de huidige klanttevredenheidsonderzoeken, die de gemeente laat uitvoeren. Die hebben meestal een positieve uitslag, omdat daar alleen mensen worden ondervraagd, die Wmo-hulp toegewezen hebben gekregen. Deze Wmo-Ombudsman kan bijvoorbeeld gekoppeld worden aan de Sociaaldomeinraad.

Vrijwilligers

Tot slot noemen we het stimuleren van vrijwilligerswerk door jong en oud. Het CDA zet sinds 2014 regelmatig mensen of organisaties in het zonnetje als 'Held van de maand'. Het is belangrijk om je waardering uit te spreken voor wat mensen belangeloos voor een ander of de samenleving doen.

5. Werk, bedrijven, winkels, duurzaamheid en recreatie

Het CDA wil:

- werkgelegenheid bevorderen
- hergebruik van leegstaande bedrijfspanden
- maatwerk voor ondernemen in het buitengebied
- winkelgebieden in een compacte binnenstad
- een goede bereikbaarheid van de binnenstad per fiets en auto
- invoeren van de BIZ
- het plein bij de Wiekslag in Hoevelaken aantrekkelijker maken
- versterken van de samenwerking in de regio
- verruimen openingstijden sluis en brug
- de gemeente Nijkerk in 2035 in zijn geheel CO₂-neutraal
- gemeentelijk energieloket: duurzame energie stimuleren (voorlichting);
- gemeentelijke en maatschappelijk vastgoed binnen 10 jaar energieneutraal maken
- gericht waterbeleid (ontstenen tuinen en voorlichting waterhuishouding)
- duurzaamheid opnemen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente
- plan van aanpak asbest; in 2024 asbestvrij.

Eerlijke economie

Het CDA streeft naar een eerlijke economie. Een eerlijke economie betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en dat iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Economische ontwikkeling is belangrijk voor het goed functioneren van de samenleving.

De gemeente Nijkerk kan beperkte, maar belangrijke delen van de economie beïnvloeden. Lokale ondernemers maken zelf de belangrijke keuzes, maar de gemeente Nijkerk moet randvoorwaarden scheppen voor een florerende lokale economie, bijvoorbeeld door de regeldruk te verminderen. Het CDA wil samen met bedrijfsleven en detailhandel actief werken aan vermindering van regels. De gemeente moet hierin proactief optreden.

Ondernemerschap

Het CDA waardeert het ondernemerschap en wil dat, waar mogelijk, in de verschillende bedrijfsfasen stimuleren. Startende jonge ondernemers wisselen graag kennis uit en willen voorzieningen delen. Dit om kosten te drukken, contacten te onderhouden en aanvullende diensten te kunnen verlenen. Met het realiseren van een gemeentelijk ondernemershuis willen wij ondernemers stimuleren en ondersteunen. Een ondernemersplein dat verder gaat dan een ondernemersloket en dat moet dienen als ondersteuning en vraagbaak, voor acquisitie en administratie. De gemeente moet hierin het voortouw nemen.

Bedrijfsterreinen

Het CDA zet in op hergebruik van leegstaande panden, waarin ook met creatief ondernemerschap geëxperimenteerd kan worden. Het hergebruik van leegstaande bedrijfspanden maakt de bedrijfsterreinen aantrekkelijk.

Voor de bereikbaarheid van de bedrijfsterreinen is het van belang dat de openingstijden van de sluis en de brugbediening worden verruimd. De havenkom en de Arkervaart blijven belangrijk voor de bedrijfsactiviteiten in Nijkerk. Daarnaast biedt dit mogelijkheden voor ontwikkelingen en planvorming voor beperkte pleziervaart in de haven in combinatie met de recreatieve ontwikkelingen op en rond Hulckestijn.

Winkelgebieden

Het CDA vindt dat de gemeente in samenwerking met de ondernemers moet werken aan versterking van de winkelgebieden in Nijkerk en Hoevelaken. Het CDA wil de binnenstad van Nijkerk versterken door de winkels zoveel mogelijk te concentreren om te komen tot een compacte binnenstad. De binnenstad moet aantrekkelijker worden voor bezoekers. Dat vraagt aandacht voor het behoud van cultuurhistorische waarden, een concentratie van het winkelbestand en de horeca, een goede bereikbaarheid per auto en fiets en voldoende toegankelijke parkeergelegenheid. Het CDA wil een gevarieerd winkelbestand stimuleren, maar geen uitbreiding van winkeloppervlak in het centrum. Uitbreiding buiten het centrum door nieuwe bedrijven is alleen mogelijk voor winkelvoorzieningen met een wijkfunctie. Bestaande bedrijven mogen blijven en eventueel uitbreiden.

Om de binnenstad sterk te maken wil het CDA de BIZ (Bedrijfsinvesteringszone) weer op de agenda. Met goed samenwerken en veel draagvlak kan de binnenstad verder ontwikkeld worden.

In samenwerking tussen gemeente en bedrijven moet het plein bij de Wiekslag in Hoevelaken aantrekkelijker worden en een meer uitnodigende uitstraling krijgen.

Werkgelegenheid

De gemeente moet de werkgelegenheid binnen haar grenzen bevorderen. Het CDA vindt dat het beleid gericht moet zijn op de vestiging van bedrijven met hoogwaardige arbeid of gericht op innovatie, zoals de agrifoodsector in het kader van Food Valley. Dergelijke bedrijven leveren vooral banen op voor middelbaar en hoger opgeleiden, waardoor de beroepsbevolking een meer evenwichtige samenstelling krijgt.

Werkgeversservicepunten of arbeidsbureaus vormen de aanjagers van duurzame werkgelegenheid. Dit doen zij door samen met bedrijven en onderwijs creatief te zoeken naar vormen van werkgelegenheid en praktische opleidingen. Het CDA is van mening dat de gemeente in samenwerking met het bedrijfsleven en de onderwijssector de aansluiting van

het onderwijs op de behoeften van de arbeidsmarkt kan bevorderen. Regionale samenwerking met FoodValley en regio Amersfoort kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Samenwerken in de regio FoodValley kan meer benut worden voor zover dit concrete doelen dient. Regionale samenwerking wordt steeds belangrijker. De provincie ziet de regio als een belangrijke partner en stimuleert regionale projecten. De gemeente moet deze aansluiting goed onderhouden. Echter de eigen zelfstandigheid en identiteit van de gemeente Nijkerk staan voorop.

Ondernemen in het buitengebied

Ondernemers in het buitengebied moeten kunnen ondernemen. Agrarische bedrijven zijn een belangrijke economische drager van het buitengebied. Zij moeten daarom de ruimte houden voor hun bedrijfsactiviteiten. Voor niet-grondgebonden bedrijven is het belangrijk om de menukaart FoodValley toe te passen. Deze menukaart is er voor ontwikkelingen in het buitengebied, die niet in het bestemmingsplan passen, maar wel in de provinciale verordening en anticiperen op de nieuwe omgevingswet. Hoewel het aantal agrarische ondernemers verder zal afnemen, moet het huidige agrarische gebied beschikbaar blijven voor de sector, zodat er ruimte blijft voor economisch rendabele gezinsbedrijven. Landbouw, natuur en recreatie moeten hand in hand gaan. Nevenactiviteiten ten behoeve van een rendabele bedrijfsvoering voor agrarische bedrijven kunnen worden ontplooid, voor zover die passen in de bebouwing en de omgeving en geen hinder voor omwonenden veroorzaken. Meer ruimte voor recreatie en toerisme is hierbij mogelijk. Bij functieveranderingen in het buitengebied is maatwerk noodzakelijk.

Duurzaamheid

Voor het CDA is rentmeesterschap een kernwaarde. Wij willen onze wereld op een goede manier doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Rentmeesterschap moet juist lokaal, dichtbij de mensen, ingevuld worden. Wij zijn de mensen die energie gebruiken om onze huizen te verwarmen, onze bedrijven te laten draaien en ons te verplaatsen. Om te voorkomen dat we de aarde verder uitputten moeten we gebruik van niet- hernieuwbare grondstoffen sterk verminderen en uiteindelijk stoppen. In 2035

moet de gemeente Nijkerk in zijn geheel CO₂-neutraal zijn, waarbij het CDA ervoor kiest om de verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving terug te leggen. Hierdoor ontstaat er draagvlak in de samenleving en zal de benodigde versnelling bereikt worden.

De omslag naar duurzame energiebronnen en grondstoffen is een omslag die diep ingrijpt in het leven van mensen. Dit proces moet zorgvuldig gebeuren en het liefst van onderop. Het CDA beseft dat er soms ook een extra zetje vanuit de overheid nodig is en gaat initiatieven van inwoners en bedrijven ondersteunen. Daarnaast moet de lokale overheid het goede voorbeeld geven. De gemeente verzorgt een energieloket voor integrale advisering voor

besparing en duurzaamheid aan belangstellenden. Er moet een investeringsplan worden opgesteld om de gemeentelijke gebouwen en maatschappelijk vastgoed binnen 10 jaar en de overige gebouwen voor 2035 energieneutraal te maken. De gemeente moet gericht voorlichting geven over de waterhuishouding en het ontstenen van tuinen. Als stimulans gaat de gemeente goede ideeën belonen met een ludieke actie of een attentie.

Het CDA Nijkerk-Hoevelaken wil een overzicht opstellen om inzicht te krijgen in de kansen die er zijn op het gebied van hernieuwbare en duurzame energiebronnen en op basis daarvan een plan maken hoe zij in samenspraak met haar inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisatie en regionale partijen een inhaalslag kan maken om de beoogde doelen te realiseren.

De gemeente Nijkerk geeft het goede voorbeeld door de CO₂-prestatieladder op te nemen in haar aanbestedingsbeleid, op basis van het principe van de circulaire economie diensten en werken af te nemen en in 2022 100% van haar energieverbruik duurzaam in te kopen.

Asbest

Vanaf 2024 zijn asbestdaken in Nederland verboden en ligt er een saneringsopgave. Hierbij maakt het niet uit of dit dak in bezit is van een particulier, een bedrijf of de overheid. Het verbod geldt voor asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht. Het asbestdakenverbod betekent een enorme opgave voor pandeigenaren en tegelijk ook voor de verschillende overheden in hun rol als onder andere stimulator én handhaver. De gemeente moet een plan van aanpak maken om in 2024 asbest vrij te zijn.

6. Leefbaarheid, veiligheid en handhaving

Het CDA wil:

- dat bewoners zich betrokken voelen bij hun straat en wijk
- de wijkagent goed zichtbaar in de buurt
- overzichtelijke hangplekken voor jongeren
- spoedig herstel van kleine vernielingen in de openbare ruimte en aanpak van overige overlast
- publicatie van een driemaandelijks overzicht van de gemaakte herstelkosten
- een 100% dekking van het 1000 ogen-project in de wijken
- verbetering van het milieu als essentieel onderdeel van de leefomgeving
- een adequaat handhavingsbeleid
- camera's met kentekenherkenning op alle uitvalswegen van de gemeente
- aandacht voor verwarde personen en hun veiligheid
- inzetten op goed preventiebeleid
- goed gedrag van burgers en wijken belonen
- extra aandacht voor voorlichting en preventie van alcohol- en drugsverslaving bij alle leeftijdsgroepen
- bestrijding drugshandel en geen coffeeshops
- aandacht voor het op peil houden van de brandweer en garanties voor de aanrijtiden van brandweer en ambulance

Leefbaarheid

Leefbaarheid kent vele facetten: openbare orde, het voorzieningenniveau, het onderhouden van de omgeving, saamhorigheid en alertheid in de wijk en de kwaliteit van de leefomgeving. Het CDA wil dat bewoners in onze gemeente betrokken zijn en zich betrokken voelen bij de straat en de buurt waarin ze wonen. Dat bevordert de leefbaarheid, de veiligheid en de saamhorigheid. Tevens wil het CDA dat bewoners alert zijn op afwijkingen van het normale, zodat gemeente en politie op tijd kunnen worden geïnformeerd. Daarnaast dient de gemeente extra alert bij afwijkingen te zijn. Hierdoor worden illegale praktijken aangepakt. Dat is belangrijk omdat we steeds meer zien dat het individualisme hoogtij viert. Daarnaast worden landelijke gemeenten steeds aantrekkelijker voor bepaalde vormen van criminaliteit. Gezamenlijke preventie daarvan is een opdracht van de gemeente én de bewoners.

Inwoners moeten de ruimte krijgen de eigen leefomgeving vorm te geven. De openbare ruimte moet voor iedereen toegankelijk zijn; ook voor ouderen, kinderen en gehandicapten. Een wijkagent, die goed zichtbaar is in de wijk, kan met het wijkbewonersteam zorgen voor een leefbare samenleving. Machogedrag en intimidatie, de zogenaamde 'straatcultuur', moeten gelijk worden aangepakt. Zo laten we weten dat dit niet getolereerd wordt.

Het CDA wil dat de gemeente contact bevordert tussen “hanggroepen” en klagers en zorg draagt voor overzichtelijke hangplekken.

Ergernissen

Het CDA wil dat ergernissen over overlast zoals zwerfafval, foutparkeren, honden- en paardenpoep, vernielingen en geluidsoverlast worden weggenomen. Kleine vernielingen in de openbare ruimte moeten zo snel mogelijk worden hersteld. Om inwoners bewust te maken van de impact van vandalisme wordt driemaandelijks een overzicht van de gemaakte herstelkosten gepubliceerd.

Het CDA wil dat de gemeente zorgdraagt voor een 100% dekking van het 1000 ogen-project in de wijken voor buurtalarmering.

Het milieu als essentieel onderdeel van de leefomgeving wordt verder verbeterd, waarbij ook een beroep op inwoners wordt gedaan.

Het CDA wil dat iedereen zich aan normale fatsoensnormen houdt. Niet alleen burgers maar ook bedrijven moeten zich houden aan de regels die we met elkaar hebben opgesteld. Bij het respecteren van regels en het zorgen van voldoende veiligheid voor alle inwoners ligt een taak voor de gemeente. Als er nauwelijks sprake is van toezicht op de naleving van regels is de regelgeving een dode letter. Daarom is het belangrijk dat de gemeente Nijkerk een adequaat handhavingsbeleid kent. Daarnaast kan de gemeente meewerken om ook de politie adequaat te laten werken. Het plaatsen van camera's met automatische kentekenherkenning kan daarbij helpen en vergroot de pakkans bij misdrijven.

Preventie

Het CDA wil meer aandacht voor preventie; voorkomen is beter dan genezen. Zowel van scholen als van verenigingen en bedrijven wordt een bijdrage gevraagd. Daarnaast kan ingezet worden op het belonen van goed gedrag.

Iedereen is gebaat bij goede voorlichting over bijvoorbeeld de gevolgen van alcohol- en drugsgebruik en gokverslaving. Voorlichting over de effecten van sport, goede voeding en leefgewoonten horen daar vanaf de basisschool al bij. Zowel de effecten op de volksgezondheid als de overlast die het bezorgt zijn reden om extra inspanningen te plegen. Coffeeshops worden niet toegestaan. Het CDA wil dat de gemeente extra aandacht heeft voor preventie van overmatig alcohol- en drugsgebruik bij alle leeftijdsgroepen. Naast preventie moet ook de drugshandel feitelijk worden bestreden en de daders aangepakt.

Verwarde personen

Het CDA wil aandacht voor verwarde personen en hun veiligheid. Een goed beleid van de gemeente ten aanzien van verwarde personen moet de werkdruk van de politie ontlasten (zie hoofdstuk 4).

Brandweer

Het CDA wil aandacht voor het op peil houden van de inzet en vakbekwaamheid van de brandweer, inclusief die van vrijwilligers. Het CDA maakt zich zorgen om de bezetting van de kazerne in Hoevelaken. Tevens zullen er garanties moeten komen dat de aanrijtijden van de

brandweer en de ambulance binnen de normering plaatsvinden. Het bezetten van de kazerne in Nijkerk door beroepskrachten is hierin een effectief middel.

Integriteit

De gemeente kan in haar eigen gedrag laten merken respectvol om te gaan met inwoners, verenigingen en bedrijven. Dat kan bijvoorbeeld door snel te reageren op brieven van inwoners en door toegankelijk te zijn voor uitleg van beleid. Het kan ook door duidelijk te maken dat de gemeente Nijkerk integriteitsbeleid hoog in het vaandel heeft staan.

7. Lokaal Bestuur

Het CDA wil:

- meer samenleving, minder overheid
- voortzetting van de dialoog met de samenleving, waarbij ook de raad aan zet is
- beheersing van de uitgaven zodat deze ook op langere termijn houdbaar zijn
- kostendekkende tarieven, geen verhoging van de lokale belastingen
- een klein, deskundig, efficiënt en effectief opererend ambtenarenapparaat
- meer aandacht voor een goede communicatie tussen gemeente en haar inwoners
- dat de gemeente Nijkerk een zelfstandige Gelderse gemeente blijft, met behoud van haar identiteit.

De samenleving wil meer ruimte voor maatschappelijk initiatief en minder overheid, maar er is ook behoefte aan saamhorigheid. Dat past bij het CDA. Wij staan midden in de samenleving, midden tussen de mensen, we spreken met hen en weten wat er leeft. Bij het CDA staat het belang van u en van de samenleving voorop. Dat is ons vertrekpunt bij de politieke discussie.

Dialogoog

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van de Dialoog met de Samenleving onder het motto “Samen aan Zet”. Daarvoor zijn vijf dialooggroepen gevormd met ieder een eigen aandachtsgebied. Deze dialooggroepen mochten samen keuzes maken voor de komende jaren binnen vooraf gestelde (ook financiële) kaders. Veel mensen hebben zich enthousiast ingezet en de dialoog heeft ook veel goede nieuwe ideeën opgeleverd.

De huidige voorstellen van de dialooggroepen worden nog deze raadsperiode integraal afgewogen. De verdere uitwerking en uitvoering van de voorstellen zal in de volgende raadsperiode doorlopen. Voorstellen die nu financieel niet passen worden geparkeerd om later opnieuw af te wegen tegen het beleid. Daarmee zien wij de dialoog als een doorlopend proces, waarbij de raad in gesprek is en blijft met de samenleving.

Het CDA vindt de nu lopende evaluatie van de dialoog belangrijk en wil de uitkomsten van deze evaluatie meenemen bij de voortgezette dialoog in de volgende raadsperiode. Daarbij houden wij wel rekening met de uitspraak van hoogleraar Evelien Tonkens: *“Er wordt nogal gemakkelijk gesproken over de burgers als één en ongedeelde groep: de burgers willen dit! Maar burgers willen heel verschillende dingen. Om dat in goede banen te leiden hadden wij juist de politiek uitgevonden. Beleid moet niet proberen van burgers een groep te maken, dat geeft slechts stem aan de grootste monden.”*

Het CDA is voorstander van een dialoog met de samenleving. Voor het CDA is dat niet nieuw, want wij zijn voortdurend in gesprek met onze inwoners. Wij zijn altijd een aanspreekpunt voor onze inwoners en wij gaan regelmatig in gesprek en op bezoek bij inwoners en bedrijven. Bij raadsvoorstellen halen wij de informatie uit de samenleving op en wij passen hoor en wederhoor toe. Bovendien hebben onze raadsleden vanuit verschillende

achtergronden een groot netwerk, zodat zij weten wat er speelt in de samenleving. Deze werkwijze blijven wij ook in de toekomst voortzetten.

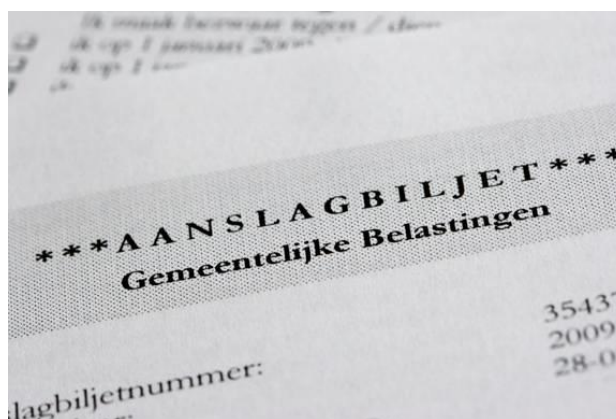
Daarnaast zijn wij voor een dialoog waarbij de dialooggroepen meer in gesprek gaan met de gemeenteraad en er minder een beroep wordt gedaan op intensieve ambtelijke aansturing en begeleiding. Daarmee wordt de gemeenteraad meer in haar rol gezet. Zo nodig moet er vanuit een adviserende rol wel interne of externe vaktechnische kennis ingezet worden.

Gezien de omvang van de dialoog en de brede discussie die wordt gevoerd is het soms wenselijk meer focus aan te brengen. De discussie kan dan meer per thema worden gevoerd, waarbij alleen voor dat thema relevante doelgroepen uit de samenleving en specialisten worden betrokken. Van daaruit kunnen per thema voorstellen worden ontwikkeld.

Bij de dialoog moet voortdurend getoetst worden of alle relevante groepen zijn vertegenwoordigd en of er voldoende maatschappelijk draagvlak aanwezig is. Bij het formuleren van voorstellen moeten belanghebbenden die nog niet eerder in het proces zijn betrokken geraadpleegd worden. Hun standpunten zullen bij de besluitvorming betrokken worden, zodat een brede afweging van alle belangen is geborgd.

Financiën

Aan het begin van de huidige raadsperiode was de rijksoverheid fors aan het bezuinigen, zodat ook de gemeente Nijkerk financieel werd gekort. Hierdoor waren ingrijpende bezuinigingen nodig. Inmiddels is het tij gekeerd. Het gaat economisch goed en de inkomsten van de rijksoverheid nemen weer toe. Daardoor ontvangt de gemeente weer een veel hogere uitkering uit het gemeentefonds.

In een paar jaar tijd kan het economische tij dus snel veranderen. Dat gold in het verleden, maar geldt ook voor de toekomst. Nu zijn de middelen ruim voorhanden, maar dat kan over een paar jaar weer heel anders zijn. Daar moeten we rekening mee houden bij het aangaan van langjarige financiële verplichtingen. Het CDA leeft niet bij de waan van de dag. Wij zorgen voor een beheerst en verantwoord uitgavenpatroon, dat ook op lange termijn houdbaar is. Wij willen voldoende buffers om financiële tegenvallers op te vangen zonder direct de rekening bij onze inwoners neer te leggen. Ook dat is rentmeesterschap, een van de kernwaarden van het CDA.

Verder vindt het CDA dat de beschikbare middelen zoveel mogelijk rechtstreeks ten goede moeten komen van onze inwoners. Dat kan door lastenverlichting of door de voorzieningen voor onze inwoners te verbeteren. Denk daarbij aan zorg voor mensen, sportvoorzieningen, het onderhoudsniveau, het voorzieningenniveau in de verschillende kernen etc. Het CDA

kiest dus nadrukkelijk niet voor hoge uitgaven voor het nieuwe gemeentehuis en een forse uitbreiding van het aantal ambtenaren, maar voor direct investeren in de samenleving.

Het CDA wil zo laag mogelijke lokale lasten en kostendekkende tarieven voor afgenomen diensten. Bij economische voorspoed mogen lokale belastingen, zoals de onroerende zaakbelasting, niet worden verhoogd, wel worden verlaagd. Als gemeentelijke inkomsten teruglopen moet eerst worden bezuinigd, waarbij de samenleving zolang mogelijk wordt ontzien.

Bestuur

De lokale CDA-politici zijn eerst en vooral volksvertegenwoordigers. Dat betekent dat zij midden in de samenleving staan en daarvan een afspiegeling vormen. CDA-politici zijn steeds bereid om verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid.

Het CDA wil een kleine, slagvaardige gemeentelijke overheid, met een passende, deskundige, efficiënt en effectief opererende ambtenarenorganisatie, die zich richt op haar kerntaken. De overheid moet vooral een regierol en minder een uitvoerende rol vervullen. Het doel daarbij is de sociale samenhang in de samenleving zoveel mogelijk te stimuleren en te borgen. De overheid moet vooral faciliteren en waar nodig een vangnet zijn voor mensen in een kwetsbare positie.

De gemeente Nijkerk moet de communicatie met haar inwoners de hoogste prioriteit geven. Burgemeester, wethouders en ambtenaren moeten bereikbaar en toegankelijk zijn voor onze inwoners en duidelijk aangeven wat wel en niet kan. De complexe regelgeving is verder terug te dringen. Het moet eenvoudig zijn vergunningen aan te vragen, zodat het proces sneller verloopt.

Het CDA vindt dat de gemeente Nijkerk een zelfstandige Gelderse gemeente moet blijven. Een gemeente die naar behoefte voor verschillende diensten met verschillende regio's samenwerkt, om zo optimaal aan die behoefte te kunnen voldoen. Daarbij staat het behouden van de eigen identiteit voorop. De gemeente richt zich primair op de regio FoodValley en secundair op de regio Amersfoort.